

Observatoriu este de două ori în
septembra, miercurea și sâmbătă.

Pretiu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa
cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis
cu postă în lăinutul monarhiei
pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— În străinatate pe 1 anu 10 fl.
sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau
11 franci; — numeri singuratici se
dau căte cu 10 cr.

Ori-ice inserate,

se plătesc pe serie său linia, cu
litere merante garmondu, la primă
publicare căte 7 cr., la adouă să a
trei căte 6 cr. v. a. si preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurul publicu.

Prenumeratiunile se potu face in
modulu celu mai usioru prin assem-
natiunile postei statului, adresate de
a dreptul la Redactiunea Diariului
Observatoriul in Sibiu.

OBSERVATORIULU

Diaru politucu, national-economicu si literariu.

Nr. 60.

Adunarea generale a Asociatiunei transilvane

pentru literatură și cultură poporului română tînuta
în cetatea Segisióra la 3 și 4 Augustu st. n.

Acăsta adunare generale ordinaria fu érasi
una dintre acele, in ale carei rezultate ne insie-
laramu intr'unu modu fórte placutu, din cauza că
ele au intrecutu departe modestele asteptari ale
toturorù căti iau in de aprópe consideratiune in-
pregiurările locali, starea si condițiunea poporimei,
relațiunile nóstre internaționali de aci din patria,
gradul de civilisație s. a. Cetatea cu suburbiele
si villele dela campu ale locuitorilor ei, are
eu totul abia optu mii de suflete, din carii că la
4700 sunt sasi, vreo 2000 romani, partea cea mai
mare simplii agricultori suburban si villani (numiti
si stupari), éra restul sunt secui immigrati din
vecin'a secuime, cum si alte naționalitati, de reli-
giunea romano-catholică, cu totii la 900 suflete.
Segisióra inse cu totu modestul seu numeru de
locuitori, pe langa ce este situata intru o regiune
din cele mai frumose ale Transilvaniei, cultivata de
o populatiune laboriosa, are acea prioritate inaintea
celor mai multe comune urbane si opidane din
acăsta tiéra, că din cele 1560 de case a le locui-
torilor mai tóte sunt edificate din materia solida,
interiorulu loru curatu si in fundu cu gradini.

Multiamita prudentiei si tactului finu alu ho-
moratoriilor nostrii, multi pucini căti ii avemu
acolo, multiamita si binevoitórei ospitalitatii cu care
adunarea generala fu intimpinata de catra auctorita-
tatile locali si de concetenii nostrii sasi, ea se
potu presentá intr'unu modu cum se surprinda inca
si pretensiunile exagerate ale unora carii in momente
de acelea uita că se afla in o comună urbana pro-
vinciala, éra nu in vreo capitala europénă, spre a
se resfatia in conforturile ei. Nimicu nu a lipsit
din totu ce pote astepta unu óspete modestu, éra
caldur'a si cordialitatea cu care amu fostu primiti,
au rivalisatu cu tóte primirile căti avu acăsta
asociatiune de 18 ani incóce, de candu esiste ea
si isi intinde facerile sale de bine preste poporului
romanesc immediat, éra mediatu preste tóta
patri'a.

Program'a de primire a comitetului locale
a fostu:

I. Sambata, 2 Augustu. 1. La 12 óre pri-
mirea comitetului centrale, din partea comisiiunei

Sibiu, 28/9 Augustu 1879.

Anulu II.

urbane, in frunte cu D. Primariu, la gara. 2.
Primirea acelui-a-si comitetu din partea despartie-
mentului XXI. in strad'a principale (Baiergasse).
3. Sér'a la 7 óre intrunire in localitatile reuniiunei
industriale (Gewerbe-Verein) pe promenada.

II. Dumineca, 3 Augustu. 4. La 7 óre ser-
vitiu divinu, in biseric'a romana din Cornesci. 5.
La 9 óre siedint'a adunarei generale in sal'a din
cas'a urbei. 6. La 2 óre banquetu in gradin'a
„Reinisch“, 1 fl. 60 cri. de persona (bilete: la
intrare in gradina). 7. Sér'a la 8 óre balu, in
sal'a din cas'a urbei (Stadthaus).

III. Luni, 4 Augustu. 8. La 9 óre siedint'a
adunarei generale, in sal'a din cas'a urbei (Stadt-
haus). 9. La 2 óre banquetu in gradin'a „Reinisch“
(1 fl. 60 cri. de persona). 10. Sér'a la 7 óre
intrunire in localitatile reuniiunei industriale (Ge-
werbe-Verein) conferentia publica de J. Popu, despre
„Niculae si Nicolitía“, o gluma novelistica, in fa-
vorul infintiarei unei scóle pentru lemnaria in
comun'a Salisce. Pretiul intrarei 50 cri. Oferte
marnimóse se voru quitá publice.

Gimnasiulu si collectiunile sale, cum si archiv'a
vechia a urbei se potu cercetá la 4 Aug. demán.
7—9 óre."

Acea programa se modifică numai intru atâtă,
că servitiul ddescu oficiatu de catra trei preoti
in frunte cu venerabilele octogenariu dn. parochu
si protopopu Boiu, parinte alu domnului parochu
si asesoru consist. din Sibiu, amanandu-se in favórea
óspetilor carii venia neincetatu, se termină numai
cătra 10 óre. Biseric'a plina inghesuita de popo-
rulu evlaviosu, ferbintea rogatiune repetita de trei
ori in deenru si liturgii pentru prosperarea
Asociatiunei nóstre, cantarile bisericesci esecutate
parte mare de chor, in fine scurt'a inse cu atâtă
mai meduvós'a cuventare bisericésca a dului preotu
Moldovanu pronuntiata de pre amvonu, au adaosu
preste totu la sympathiile publicului pentru acestu
institutu alu nostru de cultura.

Dupa servitiul ddescu si dupa visitele facute
in tînuta de gala, de catra domnulu v.-presedinte
insocitu de cei doi secretari la domnii com. Gá-
brielu Bethlen prefectu alu comitatului si
A páthi vice-prefectu, siedintiele adunarei generale
se deschisera cu discursulu profund simtitu si totu
asia pronuntiata alu domnului v.-presedinte, comu-
nicatul in Nr. precedente, la care urmă unu respunsu

inspirat de o sacra devotiu religioasa, nationale
si patriotica alu reverentie sale domnului protopopu
Boiu. In acele momente soleme sal'a cea spatiósa
a comitatului in care se tînea siedintiele, cum si
galeriile sale coprindea unu publicu că de 400
persóne, intre care celu putinu a patr'a parte era
dame, éra pe afara stá multime de poporu romanescu
din ambele sexe, venit inadinsu că se afle
si elu căte ceva din lucrările asociatiunei. De aci
incolo presidiulu puse la ordinea dilei partea I a
programei comitetului centrale, cunoscuta lectorilor
nostrii din alti Nri ai acestui diariu, la care se
mai adaosera trei interpelatiumi ale dului dr. jur.
Anania Trombitiasiu, dintre care una fu mo-
tivata prin dissertatione de $\frac{1}{2}$ óra. Siedint'a se
inchise abia pe la $3\frac{1}{4}$ óre dupa am. — La més'a
comuna participara preste 200 de persoane, intre
care mai bine de 20 compatrioti magiari. Dupa
toastulu ridicatu de cătra dn. v.-presedinte cons.
de curte Jacobu Bologa in sanetatea Majestatiei
sale a monarchului nostru Franciscu-Josifu I
si a familiei sale auguste, insoçitul de vivate intreite,
se mai audira alte patru oficiali, la care urmara
mai alesu doue respunsuri pre cătu de elocente pe
atâtă si calduróse din partea dloru v. comite
Apáthy pentru prosperitatea asociatiunei transilvane
si dr. Krauss pentru unitatea sciintiei si a culturei
care singură este capabile de a conciliá spiritele,
a neutralisá diferențele si urele politice, a impacá
generatiunile de diverse naționalitati care tinu la
individualitatea loru; éra toastulu humoristicu alu
dului advocatu J. Popa ar fi fostu in stare se faca
a ride si pe ómenii cei mai hipocondrii.

Despre netrecerea de séra la halu ne asionura
toti căti au participatu, că acela fu din cele mai
animate, in care ilustrulu comite Bethlen, că pri-
mulu june cavaleru din acea séra a intrecutu pre
cei mai multi in executarea ordinei de dantiu.
Venitulu brutto din care sunt a se coperi spesele
relative considerabili, se spune că s'au apropiat
de 290 fl. Dara cine se caute la acelea spese,
candu vei compará cu ele nepretiut'a ocasiune ce
se dă familiilor nóstre din diverse parti ale
tieriei de a conveni, celu pucinu odata in anu,
atâtă intre sine cătu si cu familiile altoru compa-
trioti. Noi din punctul nostru de vedere spunem
dreptu, că in casuri că acestea nu prea facem
lucru mare din unu castig material de căteva

C'o ocasiune, puscandu eu unu „giganu“ de ma-
rima estraordinara, „unu exemplari raru“, in presenti'a
principelui Schwarzenberg, mi-a disu: „Cavalerii tierilor
straine n'au nici ideia despre venatorele din Transilvania.
Daca o societate intréga, cu cani anume dresati,
ucidu unu porc selbatu degenerat, care asia sémena
cu acesta, puscata de D-ta, că pisic'a cu leopardulu,
tóte diariele se implu cu descrierea bravurei.“

Schwarzenberg a lasatu de-i-a transportatu pe cei
mai insemnatii venatori, pe spesele sale, la Sibiu, din tóte
partile tierii, si i-au fotografatu.

Pentru catu n'asiu dă eu se posiedu asemenea
colectiune! Odata unu venotoru romanu a scapatu viati'a
acestui principe, atacatu de unu ursu. Mai tardiu inse
totu din acea spaima i-a urmat si mórtea.

De multe ori imi revocu in memoria figur'a origi-
nală, antica si classica a acestoru venatori... tipuri
pline de expresiune, cari vorbesu chiaru tacendu, cu
ochi ageri, că unu vulture, unu adeveratu „Nimrod“,
de cari si ursulu, candu ilu ataca, se va apucá dubitandu.

Si, căti dintre connationalii mei, au cunoscinta
despre tóte aceste?

Mi-e téma, că ar' pati-o si ei asemenea unui mag-
natu din Clusiu cu Napoleon celu mare.

„Ce afaceri V'a adusu in Francia?“

„Am caletorit u prin Europa, vreau se cercetezu
si se vedu totu ce e mai insemnat si aici.“

„Atunci veti fi cunoscenda de sigur cu de-am-
runtulu totu ce e memorabilu in patri'a Dvóstra?“

„Negresitu.“

„Ce e scrisu pe piétr'a asediata deasupra portii
din strad'a de mijlocu din Clusiu? (Középutza).“

„Acăsta n'o sciu.“

„Cum nu, e pré frumosa, semnificativa; se dice
că ar fi o descoperire archeologică de pe timpulu impera-
torelui Trajanu, si suna asia:“

„Hostis ab insidiis Dominus nisi protegat Urbem,
Excubiae humanae Praesidiumque nihil.“

Josifu Sterca Siulutiu.

Foisióra „Observatoriului“.

Venotoriul romanu.

(Urmare si fine.)

In dio'a urmatore m'am trezitu la mine acasa.
Nisce ómeni din satu, cari totu in aceeasi di au plecatu
la munte dupa lemne, vediendu vremea, s'au oprit u
pól'a muntelui la adapostu, si dupace s'a alinatu viforul
intorcendu-se acasa, au vediutu unu capu de omu in
zapada, atunci si-au facutu tapalagi si s'au urcatu pana
la mine.

„Acesta e mortu!“

M'au trasu de pecioare pana in vale, m'au aruncat u
pe caru si m'au dusu acasa.
M'am redit u, dar' vai si amaru! mi-a inghiatit u
si a cadiutu carnea: „pulpe“ de pe pecioare. Am su-
ferit doreri cumplite. Urlámu că lupulu.“

„In adeveru, te compatimescu fórte tare, disse
muiera mea. Sunt sigura, că mai multu n'o se mergi
la venat; ai avutu trista invetiatura.“

„Cum se nu me mai ducu! ba me ducu, Dómna
draga, indata-ce voiu poté amblá fara batju; imi voiu
alege pe viitoru vremea, candu se plecu la munte, dar'
de dusu, me ducu. Totu eu trebuie se'l puseu! Cine
se'l u si pusec altulu?“

Dicéndu aceste erasi s'a indreptat oblu, a scosu
unu fumu mare din pipa, a scuiptu p'intre dinti, si a
trasu pelari'a „cam intr'o urechia“, si-a scutit si rescutit
mustatiele, si s'a uitatu odata cu doru, zimbindu catra
munti, cum privescer cebul din captivitate spre codri.

Astfelu sunt venotorii romani! astfelu au fostu
venotorii Iancului, fara cari in scurtu timpu ar' fi fostu
supusi si nimicuit inpreuna cu fortaréti'a Alba-Julii,
care cu mari jertfe s'au ajutat si provediutu din partea
Romanilor cu cele trebuintiose, luptandu-se cu honvezii,
caru au blocat acăsta cetate.

Cu o ocasiune, voindu Romanii se duca lemne si

carbuni in cetate, si fiindu respinsi de honvezii, tamburulu
loru, baiatulu celu de 12 ani, despre care amu vorbitu
in partea I. nepotendu-se tiné de lanceri, erá se'l
prinda honvezii. Observandu acăsta tribunulu Andrei
s'a intorsu in fug'a calului indereptu, a apucat pe
tamburu de peru, l'a radicatu pe calu si asia a fugit
cu elu. Despre acestu tribunu imi dicea Ianculu de
multe ori: „Vedi tinerulu acesta! de ar fi studiatu intr'-
unu institutu militariu, se alegea unu omu vestit u
elu. Ce talentu, curagiu si vocatiune are.“

Se dice, că unu venotoriu betranu „unu Motiu“
— care a puscata multi porci si ursi in viati'a sa, —
in cele trei batalii dela Abrudu, singuru a puscata
peste un'a sută de honvezii.

Inainte de a-si pune pusc'a la ochi, totudeau'n
isi luá pelari'a josu de pe capu, isi facea cruce si dicea:
„Dómne iérta-i pecatele.“

„Ce te totu rogi mosiule la Dumnedieu pentru
dusmanu — inainte de a puscá, că-ci ei ne injura de Ddiei?“

„Me rogu, pentru că elu n'are timpu se se róge,
daca l'am luat u odata la viziru (tienta).“

„Nu pune pusc'a la ochi motiile!“ strigá honvezii
candu intrau in lupta cu motii, pentru că ei sciau, că
candu pusc'a motiului trasnea, o viatia de omu se
stingea!

De multe ori imi aducu aminte de fericitulu Ale-
sandru Golescu, cu ce passiune ascultá elu din gur'a
poporului istorisirea de asemenei intemplari. I-placea
tare de muntenii nostri. Adese faceam escursiuni cu
caruti'a catra Carpenisu si Campeni. Daca vedea copii
„pui de Motiu“ pe josu ori calare, mergéndu pe
déluri dupa vite, me facea se oprescu trasur'a, le
strigá din departare: „Romanasi copilu de bravu! pana
candu vei fi tu sclavu?“

Sub absolutismu au fostu o multime de straini in
tier'a nostra, cu deosebire oficeri de rangu inaltu, si
mai alesu principale de Schwarzenberg, gubernatorulu,
venotori passionati, cari au venat in cele mai multe
parti ale Europei, si cu tóte aceste, se exprimau de
venotorii romani cu mare respectu, ba i-admira.

dieci de florini. Cei optu calusiari si de altmentrea simpathici, au castigatu cu bravurele loru admirarea publicului.

A dou'a siedintia s'a potutu deschide abia dupa 10 ore, din cauza că — ómenii fusesera la balu, si comisiunile nu era gat'a cu lucrările loru, dura tocma pentru aceea ea tînù érasi pâna la 3 ore d. a. si totusi din cele doue dissertationi numai pentru ascultarea uneia remase $\frac{1}{2}$ de óra. Spiritele era obosite, una parte buna din membrii era decisa a pleca cu trenulu de séra, apoi pre-siedintele si secretarii isi tînura de datoria stricta si totuodata forte placuta, de a merge in aceeasi di la onor. domnu Gull, prea demnulu primariu (Bürgermeister) alu cetatiei, spre a multiam domnie-sale, ddorul membrui ai magistratului si la toti locuitorii cetatiei, in numele Asociatiunei, pentru patriotic'a si caldurós'a primire a membrilor sei, ceea ce s'a si intemplatu, era despartirea fu din cele mai cordiali.

Familiele căte au mai remas pe locu, avura placerea se asculta in séra din 4 Augustu in localulu reuniunei industriarilor prelegerea publica a domnului Popa, din care venitul destinat in folosulu scólei de sculptura in lemn si pétra dela brav'a comun'a Salisce, a fostu 37 florini si 30 cr.

Venitul pentru fondulu Asociatiunei fu forte modestu; noi inse afiam caus'a mai virtosu intru inprejurarea, că comissiunei de trei ii lipsi cu totulu si celu mai scurtu timpu fisicu de a deschide lista de subscriptiune si a dá ómenilor ocasiune de a se inscrie. De aci incolo inse balulu se va tînea numai dupa terminarea lucrarilor adunarei.

Din acelea lucrari noi astadata nu comunicam nimicu, ci asteptam că se le avemu coprinse in forma autentica in procesele verbali. Insemnamu totusi numai atata, că sum'a ce a statu la dispositiunea adunarei generale din budgetulu anului c. fu de 4193 fl. 33 cr. Din aceea, dupa coperirea asia numiteloru regii s'au destinat mai multe burse si anume: la 2 studenti dela scóele reali căte 70 fl., la 2 dela scóele comerciali căte 70 fl., la 1 agronomu 60 fl., la 4 pedagogi căte 60 fl., la 3 gimnasisti căte 60 fl., la 1 gimnasistu 70 fl., la 1 gimnasistu 20 fl., la unu studentu de sciintiele filosofice 400 fl. ajutoriu de 400 fl. spre a se impacati la institutiuni si scóole (scóole) dela industriari (meseriasi); pentru scóele lipsite 400 fl., pentru annalile sectiunilor 600 fl.

S'a observat si astadata, că multi concurrenti nu cunoscu intru nimicu statutele Asociatiunei, de aceea vinu la densa cu cereri, care cadu cu totulu afara din sfer'a activitatiei ei: altii érasi se destepa forte tardiu, adeca in dilele candu se tîne adunarea; ei nu sciu nici atata, că cereri de acelea trebue se mérga mai antaiu la comitetul central din Sibiu, celu pucinu cu 30 dile inainte, că se pôta fi luate in consideratiune la compunerea budgetului; in fine s'au vediutu si casuri de cereri venite din căte o parte, de unde nu s'a facutu nici-odata nimicu pentru asociatiune.

A treia di. Acésta nu mai cade in sfer'a adunarei generale, cade inse cu atata mai multu in sfer'a familiaria. Pre catu steteramu in Sighisior'a, locuintia cea spatiosa a domnului notariu publicu r. Augustu Horsia devenise unu adeveratu salonu de convenire si conversatiune a unui numeru considerabile de persoane si familii; éra mes'a ospitala se vedé mereu incarcata de bucate alese si gustuoase, servite la căte unu semnatu de cătra brav'a, neobosit'a si amabil'a sa socia. Candu se ne luamu remas bunu dela familia, ni se respus: Nu de aici, ci dela mosia, că-ci este numai 10 chilometri mai in susu de Sighisior'a, adeca la comun'a Haşfalău (Hejásfalva, germ. Teufelsdorf). O buna caravana implu incaperile caselor situate la marginea mosiei, parte mare commassate. Una mésa lunga incarcata érasi dupa vechia datina a ospitalitatiei ardelene si o musica romanésca asteptá pe óspeti. A patr'a di ne fu abia permisu a dice remas bunu pâna la revedere, pe la culesulu de vii.

Transilvania.

— Sibiu, 7 Aug. n. (Amblarea timpului, recolt'a). Press'a periodica mai inteligenta de tóte limbile pune forte mare temeu pe amblarea timpului si pe resultatele vegetatiunei in padimentu cultivat si necultivat. Cu totu dreptulu, că-ci de aci depinde existenti'a toturor. Fara agricultura poti dormi pe pilote aurite, dura poti si peri de fome, se o pati că Midas celu cu urechi de asinu. In Europa meridionale si apusena se-

cerisiulu granelor si alu celorulalte cerealii cu grauntie merunte s'a terminat; in unele tieri pe unde papusioiulu se face de doue ori pe anu, s'a culesu si acesta, antai'a óra. Resultatele sunt estimpu forte diferite. Aici la noi in Transilvani'a, pre cătu vediuramu in caletoriile nostre si pre cătu ne informaramu dela altii, anulu acesta va fi preste totu mai asia de bunu că si celu trecutu. In Transilvani'a ploile prea multe strica; estimpu in se, cu exceptiune de partea septentrionala, nu a ploatu prea multu, ba inca pe aici de cătra Romani'a simtimu acuma lipsa de plòia. Nutretiu s'a facutu de ajunsu, in unele tînaturi mai sunt fenuri si de anu. Viiloru le merge bine. Cu tóte acestea pretiurile cerealierlor de doue septemani incóce mergu scumpindu-se in cele mai multe piatie transilvane, pe unde scadiusera forte tare. Intre alte cause ale scumpirei pretiurilor se numera nefericitulu resulatul alu recoltei din una parte a Ungariei, pe unde necontentitele ploii si exundatiuni au adus cele mai mari stricatiuni innecandu hotara intregi; apoi si pe unde s'au seceratu, granele esu forte seci in grauntie, prin urmare esu pucine. De alta parte din porturile danubiane ale Romaniei, Severinu, Giurgiu, Brail'a, Galati, etc. pe unde dominise o mare stagnatiune comerciala, au inceputu a se incarcă forte considerabili cantitati, mai alesu de grane, papusioi si ordiu; anume grâu s'a incarcat in dilele din urma pâna pe la 3 Augustu n. aprope cinci milioane chile*) pentru tierile europene, pe unde se prevede că va fi lipsa. Se pote că mai e si alta causa ascunsa de se urca pretiurile, adeca mesuri preparative pentru vreo drama noua orientale; destulu inse că pentru patri'a nostra era de doritu, că sudorea agricultorilor se fia platita mai bine, că se'si mai usioredie din cumplitele sarcini sub care gema; numai de ar fi cine se destepe pe poporu, că se nu ajunga in ghiarale speculantilor ce cutriera tînaturile arvunindu bucatele inca netrierate.

Romania.

Reviduirea constitutiunei.

Raportulu comitetului delegatilor.

(Urmare si fine.)

Dupa ce proiectulu s'a votat in totalu si s'a admis de majoritatea comitetului, in siedint'a din 3 Iuliu 1879, minoritatea — compusa din d. col. D. Leca, d. D. Giani si d. Latiescu — a declarat că isi reserva dreptul de a presentá unu contra-proiectu pe bas'a amendamentelor sustinute de d-lor in sectii si in comitetu. Acestu contra-proiectu s'a depusu astazi in 4 Iuliu, si s'au alaturat la acestu raportu.

In aceea ce privesce motivele, care justifica proiectul de lege admis de majoritate si care este destinat a inlocui art. 7 din constitutiune;

Comitetul delegatilor,

Considerandu că, in interesulu ordinei, alu prosperitatii si chiar' alu esistentiei unui statu, se cere că se existe intre cetatiuni solidaritate completa si comunitate de simtieminte si de tendintie;

Considerandu că aceasta solidaritate si acesta comunitate sunt pe deplinu asicurate numai atunci, candu toti cetatiunii aceliasi statu au aceeasi origine, acelasiu sange, aceeasi limba si aceleasi moravuri, conditiuni in care s'au aflatu pana acum cetatiunii statului romanu;

Considerandu că strainii, cari se afla in preuna cu Romanii in aceste conditiuni, sunt si trebuie se fia presumati că au simtieminte si tendintie in desacordu cu acelea ale Romanilor si că, din caus'a acesta, nu potu deveni concetatiunii acestora fara a periclitá esistenti'a statului romanescu;

Considerandu că acesta presupusiune nu pote incetá, pentru strainii, cari voiesc a obtineea cetatiuni'a romana, de cătu numai atunci, candu ei dovedescu prin fapte, in modu neindoielnicu, că au simtieminte si tendintie romanesci;

Considerandu că fixarea legala a conditiunilor pe care trebuie se le indeplinesca strainii, pentru a dovedi aptitudinea loru de a fi buni cetatiuni romani, si inpamentirea acordata numai individualu de corporurile legiuitoré sunt mesurile cele mai proprii pentru a asigurá intrarea la cetatiuni'a romana numai pentru acei straini, cari au simtieminte si tendintie romanesci;

Considerandu că deosebirea de creditie religiose intre concetatiuni nu inpedica in genere solidaritatea ce trebuie se existe intre densii si că, astfelu fiindu, strainu, de religiune deosebita de aceea a Romanilor, pote deveni bunu cetatiénu romanu;

Considerandu că proibitiunea, coprinsa in alineatulu din urma alu art. 7 din constitutiune, are consecintie si corolarie sale in legile care reguléda proprietatea imobiliara in rapportu cu nationalitatea;

Considerandu că atunci, candu camerele de revidiuire au competitia si recunoscu necessitatea de a modifica si corolariele acelui principiu, intru cătu, bine intielesu, nu se aduce prin acésta o modifica in principiile stabilite de celelalte articole ale constitutiunii;

Considerandu că legatur'a dintre teritoriul tierii si cetatiunii respectivi se slabesc si esistenti'a statului

se pericolitédia atunci, candu teritoriul trece, in propoitiuni prea mari, in proprietatea privata a strainilor;

Considerandu că acestu pericolu este mai amenintatoriu pentru Romani'a de cătu pentru alte state, din cauza numerului escessivu alu unui felu de straini din tiéra;

Pentru aceste considerante si cele mai multe din motivele coprinse in raportului d-lui George Márzescu;

Comitetulu delegatilor, prin subsemnatulu raportor, are onórea a ve propune cu celu mai profundu respectu, că art. 7 din constitutiune se fia inlocuitu cu alaturatulu proiectu de dispositiuni constitutionale, admis de majoritatea comitetului.

Raportorul alu comitetului delegatilor.

B. Conta.

Bucuresci, 4 Iuliu 1879.

Proiectu de dispositiuni constitutionale destinate a inlocui art. 7 din constitutiune.

Art. 7 — Strainulu de orice credintia religioasa, pote dobandi insusirea de cetatiénu romanu, indeplinindu conditiunile si formele urmatore:

Va adressá catra Domnu cererea sa de naturalisare, aretandu capitalurile, statulu seu, professiunea sau meseria ce exercita si voint'a de a-si statornici domiciliulu pe teritoriul Romaniei.

Daca, dupa o asemenea cerere, petitionariul va locui dice ani in tiéra si daca, prin portarea si faptele sale, va dovedi că este folositoriu tierii, corporile legiuitoré i voru potea acordá inpamentenirea.

Voru potea fi scutiti de stagiu de dicece anii acei cari voru fi facutu tieriei servicii importante, cari voru fi adusu in tiéra stabilimente mari de comerciu sau de industria.

Asemenea voru potea fi scutiti de stagiu de 10 ani strainii nascuti in Romaniei, din parinti nascuti in Romaniei si cari nici unii nici altii nu s'au bucurat vr'o data de o protectiune straina.

Asemenea voru potea fi scutiti de stagiu de 10 ani strainii nascuti si crescuti in tiéra, cari nu se voru fi bucurat vr'odata de o protectiune straina si cari voru fi obtinutu bacalaureatul in scóolele romane.

Inpamentenirea nu se pote acordá de cătu in modu individualu, prin lege votata de corporurile legiuitoré, sanctionata si promulgata de Domnu.

Insusirea de Romanu se conserva si se perde conformu dispositiunilor coprinse in codulu civil.

O lege speciala va determiná modulu, prin care strainii isi voru potea stabili domiciliulu pe teritoriul Romaniei.

Numai Romanii si cei inpamenteniti potu dobandi inmobile rurale in Romaniei. Strainii nu potu dobandi asemenea inmobile de cătu prin successiune ab intestato.

Raportorul comitetului delegatilor.

B. Conta.

Contra-projectulu minoritatii.

Art. 7. — Strainulu de orice credintia religioasa, pote dobandi calitatea de cetatiénu romanu, indeplinindu conditiunile si formele urmatore:

1. Va adressá catra Domnu cererea sa de naturalisare, aretandu capitalulu, statulu seu, professiunea sau messeria ce exercita, precum si voint'a de a-si statornici domiciliulu pe teritoriul Romaniei.

Daca dupa o asemenea cerere, petitionariul va locui 10 ani in tiéra si daca, prin portarea si faptele sale, va dovedi că este folositoriu tierii, corporile legiuitoré ii voru potea acordá inpamentenirea.

2. Va potea fi scutiti de stagiu de 10 ani:

a) Acela, care va fi facutu tieriei servicii importante, care va fi adusu in tiéra industrii, inventiuni utile sau talente distinse, care va fi fundat in tiéra stabilimente mari de comerciu sau de industria.

b) Strainulu nascutu si crescutu in Romaniei si care nu s'a bucurat nici odata de vr'o protectiune straina.

3. Inpamentenirea nu se pote acordá de cătu in modu individualu, prin lege votata de corporurile legiuitoré, sanctionata si promulgata de Domnu.

4. Insusirea de Romanu se conserva si se perde conformu dispositiunilor coprinse in codulu civil.

5. Prin exceptiune la dispositiunile de mai susu numai pentru acésta un'a si singura data, corporurile legiuitoré, admitu la bucurarea drepturilor de cetatiénu pe evreii „indigeni”, cari, pe langa că nu s'au bucurat de vr'o protectiune straina, s'au assimilat prin purtare cu moralurile, limba si aspiratiunile romane si cari sunt coprinsi in list'a ce se va votá de odata cu acésta lege.

6. Pana la espirarea terminului conventiunilor comerciale inchiate cu diferitele state europene,dobandirea proprietati funciare rurale remane supusa legilor astazi in vigore.

D. Giani, Colonelu D. Lecca, I. Latiescu.

ACADEMIA ROMANA.

Sessiunea extraordnaria.

Procesu-verbalu Nr. 18.

Siedint'a din 13 Iuniu st. v. 1879.

(Urmare si fine.)

D. Babesiu arata, că propunerea acésta s'a desbatutu si in comisiune cu tota seriositatea; majoritatea inse n'a admis ideea d-lui Laurianu pe consideratiune că nici trebue se se presupuna că doue treimi din Academia ar potea alege unu membru de o moralitate nesuferita; apoi si natur'a elastica a conceptului de probitate pote se provoce confusiune in aplicarea sa. Crede că aceste consideratiuni recomanda sustinerea redactiunii proiectului.

D. Maniu de si apretiuesce premissile domnilorui Hasdeu si Babesiu, totusi nu vede nici unu inconvenientu

*) 1 chila = 1000 de ocale, 1 oca = $2\frac{1}{4}$ fl de Vien'a.

in propunerea d-lui Laurianu. A cere probitata si vieti respectabila dela unu candidat este cea intai consideratiune ce trebuie se o aiba in vedere unu corp care reprezinta o institutiune de statu. De aceea nu vede pentru ce s-ar respinge amendamentul propus, D. Aleșandri dice, că cu amendamentul ce se propune s-ar crede că se lucrădia la unu codice penal. Se vorbesce de probitate si de vieti respectabila, dara cum se mesura si cum se judeca acesta? Crede că corpul acesta e destulu de seriosu pentru că se aprețiesca lucrurile la alegeri. Apoi trebuie se se aiba in vedere, că la asemenea casuri, operile, producerile geniului si ale spiritului, era nu vieti' a privata aduce pe unu omu in sinulu unui corp sauant. Conchide a dice ca nu e de demnitatea Academiei primi asemenea propunere.

D. Sionu, in urm'a preopinentului, face o singura obiectiune, că daca nu s'a admis prescriptiunea de expulsiune a unui nou membru, in casuri nefericite, e de prisosu a se face o prescriptiune de asemenea natura la introducerea unui membru in sinulu Academiei.

Se cere inchiderea discussiunei si se admite.

Se pune la votu mai antaiu amendamentul d-lui Hasdeu, si se respinge.

Se pune la votu amendamentul d-lui Stefanescu admis si de comisiune, si se admite.

Se pune la votu amendamentul domnului Laurianu si cade.

Art. 23, rectificatu, cu amendamentul mentionat alu d-lui Stefanescu, se adopta de majoritate.

Art. 24 se admite fara discussiune.

La art. 25 relativu la discursurile de receptiune d. Stefanescu cere a se sterge cuventul *de preferentia*, că recipiendul se pota tracta in libertate orice subiectu, fara a fi ingradit la ramurile desvoltarei nationale, că-ci daca, de exemplu, unu omu de sciintia ar voi a tracta unu subiectu de sciintia pura, se o pota face fara inpedecare.

D. Aurelianu nu se unesce cu propunerea d-lui Stefanescu. Scopul infinitiarei societatii Academice a fostu de a cultivă limb'a nationala si a studiat tie'a. Comissiunea dara cu dreptu cuventu si bine a propus, că cuvintele de receptiune se se faca cu preferentia pentru lucrari privitorie la tie'a nostra. Cu acesta nu vede a se intielege că membri se nu tractedie subiecte din afara de acele ale tiei, sustine inse, că avemu lipsa de lucrari privitorie la Romani'a, atat in sfer'a literara catu si in cea sciintifica, că Academ'a trebuie se accentuedie preferint'a sa pentru lucrarele de interesu localu.

In urm'a acestor lamenarii, Adunarea consultata, admite articolul.

La discussiunea art. 26, d. Chintescu, luandu cuventul, dice că acestu articulu ilu afila de prisosu. Nu intielege latitudinea că unu membru dintr'o sectiune se pota fi chiamat a lucra si in alta sectiune. Ori si seriosa inpartirea in sectiuni, ori nu; daca e seriosa, trebuie că fia-care se lucrede cu competitia in sectiunea sa. Altfel nu vede de catu confusiune.

D. Maiorescu aduce aminte, că avemu o singura Academia, in partita in 3 sectiuni; pe candu fia-care, daca ne am pune in situatiunea institutului francesu, ar forma o Academia separata. Apoi in Francia scimu că unii membri, pentru universalitatea cunoștințelor loru, sunt membri in mai multe Academii. Ori catu de specialitate fiindu sciintiele, totusi se afila barbatii cari se distingu in mai multe ramure; pota unul dela literse serve cu folosu la o sectiune de sciintie sau de istoria si vice-versa. D-lui in sectiunea literara, de exemplu, ar avea necessitate a consultá pe unii din membrii sectiunei istorice sau de sciintie, atunci de ce se fia inpedecat? Nu e bine se lucrede sectiunile in modu isolatu, ci pe catu se pota se ajunga la o unitate; si orice inlesnire a acestei unitati o crede că bine venita.

D. Stefanescu e de parerea d-lui Chintescu. Tocmai fiindu-că sciintiele sunt specializate, crede că n'am putea fi universali; si candu celu competențu in literatura, d. e. s-ar amesteca in sciintia fara competitia, n-ar face de catu incurcaturi. De aceea, d-lui, spre a inpacá pe toti, propune unu amendamentu in coprinderea urmatore: „Dupa cuvintele: *unei alte sectiuni*, se se *adaoge cuvintele; spre a luá parte la lucrările sale, înse numai cu votu consultativu*, in locu de a face totu „odata parte si din aceea.“

D. Ionescu, analisandu propunerea d-lui Stefanescu, o combatte cu mai multe argumente. Dupa redactiunea proiectului vede o idea ferica, că la lucru se se inpreune mai multi; apoi că totu-deauna este o majoritate care chiama pe altii spre conlucrare. Nu crede că din acesta conlucrare pota se resulte v'o perdere, unu omu de sciintie intr'o congregatiune istorica pota se si profite si se fia si ascultatu. Nu vede nici unu pericolu intru acesta, si de aceea se pronuntia contra domnului Stefanescu.

D. Romanu dice că fara a se ocupá de supunerea perturbatiunilor ce s-ar aduce in sectiuni cu acestu dispositivu, totusi ilu crede de prisosu. Se unesce cu d. Chintescu spre a se suprima acestu articolu.

D. Hodosiu aproba redactiunea proiectului, inse cu adaogerea propusa de d. Stefanescu.

D. Aleșandri dice că tînt'a Academiei este de a respandi luminile, ori ce sectiune crede că este unu focar de cunoștințe, si tote inpreuna nu potu se aiba de catu unu scopu si unu resultat, lumin'a. Nu vede nici unu pericolu, nici unu inconvenientu, de a se chiamá unu membru dela o sectiune la alta, mai alesu candu se pota se fia unu spiritu universalu, care e nevoia chiar de a fi consultat si ascultatu.

Se cere inchiderea discussiunei si se primesc.

Se pune la votu amendentamentele d-lor Chintescu si Stefanescu, si se respingu cu majoritate. Redactiunea proiectului se admite.

La art. 27 d. Sionu observa, că aici ar fi locul se se puna o sanctiune, care se prevéda că membri ce nu voru veni la óra fixata pentru tienerea siedintelorloru se pierdea dreptul la diurna. Dara observandu-se că

acesta e cestiune de regulamentu, d-sa renuntia la propunere, era articolul se votedia cu forte mici rectificari.

La art. 28 d. Laurianu observa că érasi nu se prevede nici o sanctiune pentru casurile candu membri nu si-aru indeplini sarcinile. Se observa că e cestiune de regulamentu si articolul se votedia cu unanimitate.

Vice-presedinte, G. Baritiu.

Secretariu ad-hoc, G. Sionu.

Resultatul operatiunilor

Institutului de creditu si de economii „Albin'a“ din Sibiu in trimestrul II dela 1 Aprilie pana in 30 Iuniu 1879.

I. Reuniuni de creditu.

Cu finea lui Martiu anulu crt. se afara in legatur'a reuniiilor de creditu	661 participantii cu unu creditu preste totu de fl. 40.416.95
18 participanti si din imprumuturi s'a restitu	785.22
remanu deci cu 30 Iuniu 1879	643 participanti cu unu creditu preste totu de fl. 39.631.73

Fondul de garantia alu reuniiilor de creditu consta din fl. 18.671.60

II. Depunerii spre fructificare.

La 31 Martiu anulu crt. erau 587 depunerii in sum'a de fl. 487.983.32
in decursulu patrariului II au mai urmatu
87 depunerii in sum'a de fl. 120.239.46
astmodu starea acestui ramu in acestu patrariu a fostu de
674 depunerii in sum'a totala de fl. 608.222.78
din cari in decursulu trimestrului se redicara
64 depunerii in sum'a de fl. 71.935.69
remanendu cu finea lui Iuniu o stare de
610 depunerii in sum'a de fl. 536.287.09

III. Operatiuni de escomptu.

Starea portfoliului de schimburi cu 31 Martiu anulu crt. era de 2133 bucati schimburi in valore de fl. 603.758.15
in decursulu patrariului II se mai escomptara
1008 schimburi in sum'a de fl. 286.770.85
prin urmare starea totala a portfoliului in patrariu II fu de
3141 bucati schimburi in valore de fl. 890.529.—
in decursulu patrariului se resumperara si reescomptara
1000 bucati schimburi in sum'a de fl. 277.874.23
astmodu resulta cu 30 Iuniu starea de
2141 bucati schimburi in sum'a de fl. 612.654.77

IV. Credite ipotecare.

s'a redus dela fl. 27.429.43
prin plata in decursulu trimestrului de fl. 534.01
la sum'a de fl. 26.895.42

V. Credite fisce.

Starea creditelor fixe cu 31 Martiu a. crt. era de 151 imprumuturi in sum'a de fl. 71.394.12
In decursulu patrariului II se mai accordara
16 imprumuturi in sum'a de fl. 5.050.—
prin urmare starea totala a imprum. in patr. II fu de
167 imprumuturi in sum'a de fl. 76.444.12
in decursulu patrariului se replatira
rate in suma de fl. 1.610.57
remanendu cu 30 Iuniu o stare de
167 imprumuturi in sum'a de fl. 74.833.55

Revirementul cassii

in cele 3 luni fu preste totu de fl. 877.589.70

Statul generalu cu 30 Iuniu 1879.

I. in numerariu fl. 21.226.11
II. " obligatiuni de participanti fl. 39.631.73
III. " portfoliul de schimburi fl. 612.654.77
IV. " lombardu fl. 980.—
V. " obligatiuni ipotecare fl. 26.895.42
VI. " " si cambii de credite fl. 74.833.55
VII. in chartii de valore fl. 55.555.84
VIII. " moneta fl. 2.523.70
IX. " realitati fl. 29.059.10
Sum'a fl. 863.360.22

Sibiu, 30 Iuniu 1879.

Directiunea Institutului.

Sciri diverse.

— (Altei'a sa imperiala archiducele Albrecht, inspectorul generalu alu armatei imperiale) a sositu pe la 4½ ore p.

m. in 7 l. c. cu trenu separatu aici la Sibiu, pentru că se asiste la manevre militare. La gara augustulu óspe a fostu intimpinat de cîtra auctoritatile militare, civile, de cîtra Escel sa d. archiepiscopu si mitropolitu Mironu Romanulu si unu publicu numerosu. Edificiile publice sunt decorate cu standarde tricolore si bicole cî si in di de serbatore. Altet'i sa imperiala va petrece aicea pana domineca in 10 Augustu. De aicea va pleca la Brasovu, Sighisoar'a si M. Osorheiu.

— (Necrologu.) In dio'a S. Prorocu Ilie comun'a S. Mihaiu avu si una trista serbatore. Se inmormanta veteranul, bine-meritatul si neobositul protopopu romanu gr.-cath.

Danila Angelu, care au repaosatul in Domnulu in 30 Iuliu st. n. a. c. in etate de 74 de ani si 48 ani ai preotiei sale. Pe repaosatul ilu deplangu fii sei Nicola si Ioanu, nepotii Constantin si Susan'a nenumerati amici si binevoitori. Unu publicu numerosu lua parte la ceremonia funebrale. Remasitie lui pamentesci — dupa celebrarea oficiului funebralu prin 13 preoti si 3 teologi — au fostu asediate spre repaosu in cimiteriul bisericu locale gr.-cath. Fia'i tierin'a usiora si memor'a binecuvantata!

Maria Popoviciu Barcianu, adormi in domnulu dupa grele suferintie in 26 Iulie (7 Augustu) la 1 ora dupa amedi, in etate de 14 ani. Remasitie pamentesci se voru inmormantá Sambata in 28 Iulie (9 Augustu) la 3 ore dupa amedi in cimiteriul gr. or. alu comunei Resinari. Cu anima infranta de dorere aducem acesta la cunosint'a tuturor rudeniilor si amilor.

Resinari, in 26 Iulie (7 Augustu) 1879.

Servianu Popoviciu Barcianu, jude la tabl'a reg. in M.-Osorheiu. Elen'a Popoviciu Barcianu nasc. Juga ca parinti. Emilu, Constantin, Aurelu, Justin'a si Elen'a, ca frati.

— (Catra onorabilii lectori ai diariului „Scol'a Romana“.) In ajunulu de a parassi Sibiu, pentru a me reintorce la cas'a mea in Nasaudu, vinu prin acesta a dice tuturor amilor si eunoscutilor unu sinceru: „Remasu bunu!“

Ultimale doue numere din „Scol'a Romana“ pe anulu curentu voru aparé intr'o singura fascioara de 6 côle la finele lui Septembre a. c. Aparitiunea mai de parte a fioei va depinde dela realizarea promisiunilor si asigurarilor ce mi-sau facut si asupra carora me voi rosti definitivu in

1 cardinalu (fara dioc.), 4 archieppi, 19 eppi (6 din acesti din urma depindu inmed. dela sfatu scaunu.) — Poloni'a (russa si germana): 1 cardinalu (archieppu), 2 archieppi, 14 eppi. Cu totulu 3 archieppi, 14 eppi. — Belgia: 2 archieppi si 10 eppi. — Grecia: 2 archieppi si 2 eppi. — Turcia (cu Bosni'a-Hertieg.) 5 archieppi si 11 eppi. — America de Nordu: 1 cardinalu (archieppu), 12 archieppi, 62 eppi. Cu totulu 13 archieppi, 62 eppi. — America de midilociu: 11 archieppi, 44 eppi. — America de sudu: 7 archieppi, 32 eppi. — Algeria: 1 archieppu, 2 eppi. — Australia: 3 archieppi, 15 eppi. Afara de acestea sunt inca urmatorele eppate, ce depindu tote inmed. dela sfatu scaunu: Helvetia: 4 eppate. — Luxemburg: 1 eppate. — Malta: 1 eppatu. — Miletu: 1 eppatu. — Nicopoli (Bucuresci) 1 eppatu. — Persia: 1 archieppatu, 1 eppatu. — Africa: 2 eppate. — America: 3 eppate. — Australia: 3 eppate. Cu totulu 147 archieppate si 657 eppate latine. Sfatul scaunu are mai departe: 8 nuntii apostolici (7 la princ. staturi din Europa 1 in Brasili'a) si 4 delegatiuni apost. (tote in America de sudu si de midilociu).**) De Propaganda depindu: 6 delegatiuni apost. (3 Asia, 1 Turcia, 1 Grecia, 1 Egiptu), 107 vicariate apost. (11 Europa, 61 Asia, 11 Africa, 16 America, 8 Australia). 30 prefecture apost. (6 Europa, 7 Asia, 7 Africa, 6 America, 4 Australia). Notam inca ca sunt 275 de scaune archieppale si eppale in part. infidelium, cari titluri se conferesc Vicarilor, Delegatilor etc. **Rituri orientale.** Ritu armén: Europa 1 metr. in Austria. — Asia 1 patr., 5 archie. 12 eppi. — Ritu sirianu: Asia 1 patr., 4 archieppi. 8 eppi. — Ritu siriano-caldeu: Asia 1 patr. 5 archieppi, 6 eppi. — Ritu siro-maronitu: Asia 1 patr., 6 archieppi, 3 eppi. — Ritu greco-melchit: Asia 1 patr., 4 archieppi, 9 eppi. — Ritu greco-romanu: Austria 1 metr. cu 3 eppate. — Ritu greco-rutenu: Austria 1 metr. cu 1 eppu. Ungaria 2 eppate, Croati'a 1 eppatu, depindu tote trei dela Strigoni (Gran). Russi'a 2 eppate. Germania 1 eppatu. — Ritu greco-bulgaru: Turcia 1 eppatu. Cu totulu 5 patr., 27 archieppi, 49 eppi.

(De la monastirea Hodosiului). Dumineca in 15/27 Iuliu a. c. a intratu in ordinulu monachal profesorulu de teologia Aronu Hamsea in s. monastire a Hodosiului, primindu in calugaria numele Augustinu.

(Unu homagiu Romaniei) In mai multi numeri ai „Albenei Carpatilor“ s'au vorbitu favorabilu despre compozitiunile unui tineru elevu romanu dela conservatoriulu din Paris, d. Mauriciu Cohen. Acestu tineru compozitoru a tradusu mai multe inspiratiuni ale d-lui Alecsandri in versuri francese si le a pusu pe note. Nu ne insielaramu, candu am disu, ca acestu tineru ca traductor si componist, remasese la inaltaimea talentului marelui nostru poetu. Intr'adeveru diariulu „Figaro“ din Paris, unulu dintre diariile cele mai respandite din lume, a credutu demnu de publiculu seu, ca se reproduca un'a dintre compozitiunile cele mai recente ale d-lui Cohen, gratios'a bucată musicală; „A une enfant“ (La o copila). Acesta procedura, fara precedentu, a marelui diariu parisianu, este, dupa cum ne scrie d. Cohen, unu homagiu datu poetului nostru si iubitei noastre Romanii.

„Alb. Carp.“

(Olele de pamant.) Se vendu pentru mai multe trebuinte vase de pamant arsu, reu smaltuite. Smaltiulu (emailulu) acelor vase contine plumbu. Daca pamantulu (lutulu) a fostu bine coptu, adeca daca cuporiulu a fostu indestulu incaldit, atunci plumbulu fiindu prefacutu in sticla, este nevetamatoru sanatatii. Dar' daca olele n'au fostu bine arse, atunci plumbulu din smaltiu se topesc lesne in beaturile si bucatele ce se pastră in acele ole si le otravesce. Mai ales vinulu, otietulu, borsiulu, laptele acru, varz'a acra, crastaveti murati, si alte beuturi si mancari acre, topesc plumbulu din smaltiulu acelor ole de pamant si omenii cari se folosesc de densele se bolnavescu de nisice bole durerose. De aceea inainte de a se intrebuinta o óla de pamant smaltuita, cauta se se fierba intr'ensa otietu tare in timpu de doue óre, dupa recire se se lapede acelu otietu, se se spele óla, se se tórne intr'ensa altu otietu curat si se fierba din nou 2 óre, apoi se se verse si acestu otietu si se se spele óla din nou. Atunci ea este curata si se poate intrebuinta fara pericolu.

(Denumiri si transmutari). D. Simeon Moldovanu, notariu la tribunalulu din Biserica-Alba, a fostu numitul subjude regescu la Versietiu, — D. Iuliu cav. de Puscariu, practicanu de conceptu la ministeriulu de culte, s'a denumitul practicanu salariatu la judecatori'a regesca din Brasovu. — D. Ioanu

**) Notam aci ca vice-versa diversele staturi inca si au ambasiadorii si delegati loru langa sfatu scaunu. 14 staturi tienu delegati langa sfatu scaunu (7 din Europa, 7 din America de sudu).

OBSERVATORIULU.

Luca, sub-jude r. in N.-Kálló, fu transmutat in urmarea cererei sale, la judecatori'a r. din Recasius. — Comite supremu in comitatulu Aradu s'a denumitul Tabajdy Károly, carele pán'acum' a fostu vicecomitele acelui comitat. — Mihailu Maniu, cancelistu la tribunalulu din Lugosiu, a fostu mutat la celu din Oradea-mare.

Contractulu Socialu.

De J. J. Rousseau.

Capitolulu IV.

Despre limitele poterii suverane.

(Urmar.)

Angajamentele care ne léga de corpulu socialu, nu sunt obligatoré, decat numai pentru ca sunt reciproce si natur'a loru este asia, ca inplinindule cineva nu poate lucră pentru altii fara ca in acelasiu tempu se lucredie si pentru sine. Pentru ce vointia generala este totudeuna drépta si pentru ce toti voiesc constantu binele fiacarua din ei, daca nu, pentru ca fiacare se intielege pe sine prin cuventulu fiacare si daca nu s'ar cugetă la sine, candu votesa pentru toti? ce probesa, ca egalitatea drepturilor si notiunea justului pe care o produce, deriva din preferint'a pe care si-o dă fiacare si prin consecintia din natur'a omului; ca vointia generala, pentru ca se fia in adeveru astfelui trebue se fia generala, atat in obiectulu seu, catu si in esentia sa; ca ea trebue se emane dela toti, pentru ca se poate fi aplicata asupra tuturor; si ca ea perde rectitudinea sa naturala, candu tinde la unu obiectu individual si determinat, pentru ca in casulu acesta judecandu despre unu lucru ce ne este strainu, n'avemu nici unu principiu adeverat de echitate, care se ne conduca.

In realitate, indata ce se agita despre o fapta sau unu dreptu particularu intr'unu punctu óre care, ce nu au fostu regulatul prin o conveniune generala si anteriora, afacerea devine contentioasa — de controversa —: este unu procesu in care particularii interesati representa o partida si publicul pe cealalta, in care inse eu nu vediu nici legea care ar fi de a se urma, nici pe judecatoriulu care se pronuntie sententi'a. In casulu acesta ar fi unu ce ridiculu a se raportă la o decisiune expresa a vointiei generale, ce nu poate fi decat concludiunea uneia din partide si care prin consecintia, pentru cealalta partida nu ar fi decat o vointia strina, particulara, care in casulu acesta ar conduce la nedreptate si la erore. Astfelui, vointia particulara nu poate representa vointia generala, in tempu ce acésta la rondulu seu isi schimba natur'a avendu unu obiectu particularu si nu poate a se pronuntia, in calitate de vointia generale, nici asupra unui omu, nici asupra unei fapte. Candu poporulu Atenei, de exemplu, numea sau destituia pe siefii sei, distribuia unuia onori, era celuilaltu i inpuneta pedepse si exercita prin multimea decretelor particulare, fara distinctiune, tote actele gubernamentale, atunci poporulu nu mai avea vointia generala, propriu disu, elu nu mai lucră ca suveranu, ci ca magistratu. Acésta se va parea contrariu ideilor comune, dara se mi se permita a imi espune si eu pe ale mele.

Din cele dise s'au potutu vedea, ca aceea ce generalisédia vointia nu este pe atata numerulu vocilor, catu interesulu comunu care le uneste, pentru ca in acésta institutiune, fiacare se supune fara indoiala conditiunilor, pe cari le inpuie celorlalti: unu acordu acesta admirabilu intre interesu si dreptate, care ofere deliberatiunilor comune unu caracteru de echitate, ce lipseste cu totulu discussiunilor asupra ori ce felu de afaceri particulare, gratie unui interesu comunu, care uneste si identifica regul'a judecatorului cu aceea a partidei.

Din orice parte ar voi se considere cineva principiulu, ajunge la aceeasi concludiune, ca adeca: pactulu socialu au stabilitu intre cetatiem o astfelui de egalitate, ca ei se angajesa subt aceeasi conditiuni si ca trebue se se folosesc toti de aceeasi drepturi. Astfelui, prin natur'a pactului, ori ce actu autenticu alu vointiei generale, obliga sau favorisédia in modu egalu pe toti cetatiem, asia ca suveranul cunosc singuru numai corpulu nationalui si nu destinge pe nici unulu din cari este compusu. Ce este óre propriu disu, unu actu alu suveranitatii. Acesta nu este o conveniune a superiorului cu unulu inferiore, ci o conveniune a corpului intregu cu fiacare din membrii sei: conveniune legitima, pentru ca ea are ca baza contractulu socialu, echitabila, pentru ca ea este comună pentru toti; utila, pentru ca ea nu poate

avea altu obiectu, decat binele generalu si in fine solida, pentru ca ea are de garantu forța publica si poterea suprema. Pana ce supusii nu sunt supusi decat la astfelui de conveniuni, ei nu asculta de nimenea altulu ci de propri'a loru vointia si a intrebá pana unde se intindu drepturile respective ale suveranului si ale cetatiemilor, insenmedia a cercetá pana la care punctu se potu angajá acestia fatia de ei insisi, fiacare fatia cu toti si toti fatia cu fiacare din ei.

Din acestea se poate vedea, ca poterea suverana, ori catu de absoluta, ori catu de sacra si ori catu de inviolabila ar fi, nu trece si nu poate trece preste marginile conveniunilor generale si ca fiacare omu dispune pe deplinu de bunurile si de libertatea sa, ce i-au lasatu acele conveniuni si ca prin urmare suveranul nu este nici odata in dreptu de a asupri pe unu supusu mai multu ca pe celalaltu, pentru ca asfelui afacerea devenindu particulara, poterea sa nu mai este competenta.

Fiindu aceste distinctiuni odata admisse, apoi este forte falsu a sustinea, ca in contractulu socialu se face din partea particularilor vre'o renuntatiune veritabila, din contra, situatiunea loru devine tocmai prin acestu contractu mai favorabila, decat cum au fostu mai inainte si in locu de o alienatiune ei nu au facutu decat unu schimbavantagiosu, pentru ca in locul unei esistentie nesigure si precarie ei au castigatu un'a alta mai buna si mai sigura, in locu de independentia naturala ei au castigatu libertate, in locul poteri de a strică altuia, au castigatu propriu loru securitate si in fine in locul fortiei loru, pe care o poteau infrange altii au castigatu unu dreptu, care prin uniunea sociala ajunge a fi neinvinsu. Chiaru viati' loru pe care o au devotatu Statului, le este protegiata neintreruptu si candu si-o espunu pentru apararea lui, ce facu ei óre altu, decat a i oferi aceea ce au primitu dela densulu?

Nu ar fi ei óre constrensi a face acésta cu multu mai adesea si cu pericolu cu multu mai mare, afanduse in statulu naturei, candu intre lupte inevitabile aru trebui se isi apere cu pericolul vietiei, aceea ce le serveste pentru conservarea ei? Este adeverat, ca in casu de pericolu, toti trebue se se lupte pentru patria loru, dara in schimbavantagiosu pentru acésta nici unulu nu va avea niciodata a se lupta pentru sine. Nu profitam noi óre, deca ne espunem unei parti din pericole, pentru aceea ce face securitatea nostra, caror aru trebui se ne espunem singuri pentru noi insine, indata, ce ni s'arapi acea securitate?

Cursuri de Bacuresci in Lei noi (francei).

6 Augustu.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	1. 102.5% b.
Imprumutul Oppenheim din 1866 cu 8%	" 104. —
Obligatiune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%	" 102.5% b.
Creditul fonciariu (hypot.) rural cu 7%	" 9.5% b.
Creditul fonciariu urban (alu capitali cu 7%)	" 91.1% b.
Imprumutul municipale nou (alu capit.) din 1875 cu 8%	" 101. —
Fondulu de pensiuni (per 300 l. a.) cu 10%	" 184. —
Actionile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	" 38.1% b.
Actionile caliloru fer. prioritati din 1868 cu 6%	" 98.70 "
Dacia, Compania de asetur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	" 190. —

„ALBIN'A“

Institutu de creditu si de economii in Sibiu.

Acóarda inprumuturi cu interese scadiute pe langa amanetare de chartii de valore unguresci, austriace si de Romani'a; pe langa amanetare de auri si argintu cum si de scrisuri fonciari (Pfandbriefe) ale institutelor ipotecare;

escompteza chartii de valore si cuponi espirati sau cari espira celu multu dupa 6 luni;

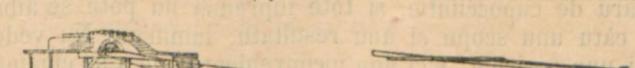
primesce afaceri de incassari, comisii pentru cumparare si vendiare de chartii de statu si de alte efecte, cum si alte comisii de banca pre langa coperire.

Sibiu, 21 Iuliu 1869.

Directiunea.

UMRATH & COMP. in PRAG'A,

fabricanti de machine agricole (69) 16-20
se recomanda prin specialitatile loru, renomate prin executarea loru forte solidă, ambletu usioru, productivitate mare si treierat curat a

Maschinelorn loru de treierat de mana si cu veteju

dela 1 pana la 8 poteri de cai seu boi atatu locomobile catu si stabile. Mai in colo fabricam in marii diferite si de o constructiune probata:

Ciururi pentru bucate, tatajatore de paie, mori pentru sdrobitu etc. etc.

Catalogue ilustrate in limbile patriei, se tramtuit gratuitu si franco.

Tipariul lui W. Krafft in Sibiu.